

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 122 07/99-11039
Signatura: v12ls401

Oblastní pracoviště č.12
Okresní pracoviště: Brno - město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Školské zařízení:	Církevní studentský domov Petrinum, Veveří 15, 602 00 Brno
Identifikátor ředitelství:	600 030 130
Ředitel školského zařízení:	Ing.Vít Mičánek
Zřizovatel:	Biskupství brněnské, Petrov 8, 601 43 Brno
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Brno, Křížová 22, 603 00 Brno
Termín inspekce:	15. a 16. prosince 1998
Inspektorka:	PaedDr.Jitka Měřinská
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školského zařízení ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školského zařízení Podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j.13 210/96-61-08, Informační výpis ze dne 1.9.1998, koncepce výchovně vzdělávací činnosti, odjezdové knížky žáků, přehled škol ubytovaných žáků, zápisy z pedagogických rad a z pracovních porad, přihlášky do CSD Petrinum, plán výchovné práce na školní rok 1998/99, měsíční plány výchovné činnosti, personální dokumentace, organizační schéma řízení a provozu domova mládeže, kniha úrazů, jednací protokol, protokoly o provedených kontrolách, vnitřní řád domova mládeže, denní řád domova mládeže, výroční zpráva o činnosti domova ve školním roce 1997/98, hospitační záznamy, kronika CSD.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepce tohoto školského zařízení je postavena na hluboce promyšlených cílech a postupech. Výchovně vzdělávací činnost je rozdělena do oblasti duševní, tělesné, duchovní a do ostatních činností. Dlouhodobým koncepčním záměrem církevního studentského domova (dále jen CSD) Petrinum je naplňování významu slova „domov“ na bázi křesťanství. Víra zastává v koncepčních záměrech CSD pozici nabídky, která respektuje svobodnou vůli každého jedince. Oblast duchovního života je dle koncepčních záměrů CSD respektována jako nejnějnější součást osobnosti. U výchovného působení vychovatelů na žáky se v koncepci CSD Petrinum podtrhuje význam osobního příkladu každého pedagoga. Značný důraz je kladen na dodržování řádu, který je chápán jako prostředek k pěstování vlastní vůle. Významnou pozici v koncepčních záměrech CSD zaujímá péče o rozvoj studijních schopností a návyků žáků a péče o rozvoj pestré zájmové činnosti v návaznosti na projevený zájem ze strany žáků. Rovněž rozvíjení talentů, jakož i péče o postižené žáky jsou v koncepci CSD akcentovány. Celá koncepce je velmi důkladně zpracována.

Plánování je sestaveno ve smyslu naplňování koncepce výchovně vzdělávací činnosti. Stanovené a průběžně plněné dílčí úkoly jsou vyhodnocovány na pravidelných týdenních poradách pedagogických pracovníků. Plnění jednotlivých úkolů je analyzováno a jsou přijímána příslušná opatření.

ČŠI hodnotí obsahovou stránku koncepce a plánování výchovně vzdělávací činnosti CSD Petrinum jako velmi cílevědomou, systematicky vedenou a průběžně sledovanou.

V oblasti koncepčních záměrů a v otázkách plánování výchovně vzdělávacího procesu vykazuje CSD Petrinum nadprůměrnou úroveň.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

CSD Petrinum poskytuje ubytování, stravování a výchovně vzdělávací program 99 studentům. Realizaci výchovně vzdělávacího programu zajišťuje ředitel společně se čtyřmi vychovateli a s dvěma kněžími. Výchovně vzdělávací náplň CSD není pojata ve smyslu tradičních činností v rámci výchovných skupin, nýbrž na bázi svobodné volby zájmových, vzdělávacích a relaxačních činností. Kromě ubytování a stravování poskytuje CSD ubytovaným žákům možnost každodenní účasti na mši svaté, možnost společných modliteb, možnost sportovního, kulturního a společenského vyžití, možnost fyzické i duševní relaxace. Důraz je kladen na soustavné pěstování studijních návyků a na rozvíjení zájmových činností. Pedagogičtí pracovníci na základě podrobných znalostí zájmů a zaměření jednotlivých žáků nenásilnou formou řídí jejich činnosti, dohlíží na ně a jsou jim nápomocni radou a příkladem. Organizačně je tato výchovně vzdělávací činnost vzhledem k práci pedagogů náročnější než běžná práce ve výchovných skupinách, ale díky pevně stanovenému řádu se jeví organizace všech činností jako dobře zvládnutelná. Plynulost provozu je zabezpečena přesným rozpisem služeb vychovatelů, měsíčními plány činnosti CSD. Z pravidelných týdenních porad pedagogů, na nichž je činnost průběžně vyhodnocována, jsou pořizovány podrobné zápisy. Velmi důkladně je vedena evidence všech činností žáků v domově i mimo něj

- barevně odlišené karty jednotlivých žáků (dle věkových kategorií) podávají už na vrátnici přesnou informaci o aktuální činnosti každého z ubytovaných žáků.

Vnitřní řád je velmi podrobně zpracován; zahrnuje práva i povinnosti ubytovaných žáků. Specifikem tohoto vnitřního řádu je preferování mravní oblasti, což dokumentují např. slova: „Dbát o vnitřní ušlechtilost a čistotu projevu a řeči“, „Studenti si navzájem pomáhají a povzbuzují se k ušlechtilosti“ apod. Z obsahu vnitřního řádu je zřejmé, že je mimo jiné zacílen na zkvalitňování mezilidských vztahů, což je zejména v dnešní době velmi cenné. Všichni pracovníci, žáci i jejich rodiče byli prokazatelně s vnitřním řádem seznámeni. Některé formulace vnitřního řádu nabízející vícevýznamový výklad byly s ředitelem CSD prohovořeny s tím, že připomínky ČŠI jsou akceptovány a vedení CSD se zamyslí nad formulačním upřesněním.

2.2 Personální struktura

Ředitel CSD deleguje některé ze svých kompetencí na svého zástupce, což je vyjádřeno v organizačním schématu CSD. Kromě pěti pedagogických pracovníků (ředitele, zástupce ředitele a tří vychovatelů) se podílejí na výchovně vzdělávací činnosti CSD dva kněží. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně odborně i pedagogicky způsobilí. Provoz CSD zabezpečují další pracovníci (účetní, sekretářka, vedoucí provozního úseku, 4 vrátní, školník, 3 uklízečky, 1 pracovnice ve výdejně stravy, 2 pracovní síly na pomocné práce). Z provozu CSD bylo při všech sledovaných činnostech zřejmé, že mezilidské vztahy všech zaměstnanců jsou založeny na vzájemném respektu, úctě a na vytříbeném smyslu pro přesné plnění povinností.

Odborné a pedagogické řízení má v oblasti organizační a personální struktury nadprůměrnou úroveň.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Způsob organizace výchovně vzdělávací činnosti je značně náročný na kontrolu. Vedení CSD je si toho vědomo, a proto byl vypěstován návyk každodenních ranních porad pedagogických pracovníků, na nichž se řeší aktuální záležitosti. Zpětná vazba ve smyslu naplňování jednotlivých úkolů je zajišťována týdenními poradami pedagogických pracovníků. Zápisy z těchto pravidelných porad vypovídají o individuálním přístupu vychovatelů i kněží k jednotlivým žákům a o způsobech řešení dílčích problémů; rovněž se do nich promítají závěry z průběžné kontrolní činnosti ředitele i jeho zástupce. Značnou výpovědní hodnotu mají pravidelně pořádaná „Malá ohlédnutí za uplynulým pololetím“, do nichž jsou organicky začleněny výsledky veškeré kontrolní činnosti a také výsledky různých anket a sondáží. Funkci schránky důvěry plní tzv. „Vrba“ před ředitelnu, do níž žáci vhazují své písemné připomínky, návrhy, dotazy a postřehy, které ředitel CSD pravidelně zpracovává, společně s pedagogy i žáky analyzuje a případně přijímá příslušná opatření.

Úroveň kontrolního systému hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní i vnější informační systém je důkladně propracován. Všichni pracovníci CSD jsou pravidelně ústní formou i písemnými měsíčními plány a rovněž prostřednictvím porad řádně informováni o potřebách provozu CSD. Žáci i jejich rodiče byli průkazným způsobem seznámeni s vnitřním řádem i s denním řádem CSD. Oba dokumenty jsou vyvěšeny v prostorách CSD. Množství pečlivě vedených nástěnek v prostorách domova vyčerpávajícím způsobem informuje žáky o všech aktuálních akcích. Vizitky se jmény jednotlivých žáků i s jejich fotografiemi umístěnými na dveřích každého pokoje přispívají k odstraňování anonymity a k usnadňování komunikace mezi ubytovanými studenty. Výjezdové listy žáků jsou pečlivě vedeny a slouží jako spolehlivá informace pro CSD a pro rodiče nezletilých žáků.

Informační systém vykazuje nadprůměrnou úroveň.

5 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace CSD je řádně vedena. Evidence ubytovaných žáků, přihlášky do CSD, výjezdové listy žáků, měsíční plány činnosti, zápisy z pedagogických rad, kniha úrazů, personální dokumentace, rozvrh služeb vychovatelů i jednací protokol mají potřebnou vypovídací hodnotu i administrativní úroveň.

Povinná dokumentace je řádně vedena a vykazuje náležitou úroveň.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Z provozu CSD Petrinum a ze sledovaných činností bylo zřejmé, že koncepce CSD Petrinum je všemi pracovníky přijímána s hlubokým porozuměním, s pochopením a se snahou důsledně naplňovat všechny zamýšlené cíle. Při sledovaných činnostech žáků (studijních, zájmových i relaxačních) bylo možno konstatovat, že u žáků je značně vytržben jistý pocit zdravého patriotismu, do něhož se promítá vědomí sounáležitosti ubytovaných studentů k „jejich domovu“. V CSD jsou ubytováni žáci z nejrůznějších druhů středních i vyšších odborných škol (gymnázia, konzervatoř, SOŠ, SOU, VOŠ, ISS; školy státní, soukromé, církevní) Pedagogičtí pracovníci CSD se vyrovnávají se značnou rozdílností v zaměření i v zájmech jednotlivých žáků pozoruhodným způsobem - spektrum jejich výchovných aktivit je velmi široké. V CSD je důsledně dodržován studijní režim ve dvou studovnách, ve volném čase se žáci mohou zabývat nejrůznějšími zájmovými aktivitami. Mají možnost provozovat různé společenské hry včetně kulečníku, mohou pracovat na počítačích v počítačové místnosti. Duchovním činnostem slouží kaple. V tělocvičně, na hřišti i v dalších prostorách budovy se provozují různé druhy sportu (volejbal, fotbal, stolní tenis, šachy, florbal), mimo budovu chodí žáci do plavání. Ve dvou

klubovnách, v posilovně i v knihovně probíhají činnosti relaxační a vzdělávací. Vžíly se pravidelně pořádané sportovní turnaje (volejbal, florbal, fotbal, stolní tenis, šachy), literární večery (poezie, próza), vzdělávací besedy (Antarktida, prevence kriminality mládeže, duchovní obnova, „duchovní adopce“ apod.), divadelní aktivity (dramatické zpracování křížové cesty, divadelní představení žáků ZUŠ „Svatá panna“ apod.), besídky a již tradiční akce s názvem „ohlédnutí“, na nichž se pedagogové setkávají s žáky i absolventy. Nezapomíná se ani na otevřenost CSD ostatnímu okolí a vzhledem k tomu, že CSD je výhradně chlapeckým domovem, pořádají se některé akce společenského a sportovního rázu v součinnosti s dívčím domovem mládeže v Brně na Grohově ulici.

Pozoruhodný je rovněž citlivý přístup k několika neslyšícím žákům, jimž se věnují studenti, zabývající se studiem znakové řeči.

Naplňování výchovně vzdělávacího programu CSD Petrinum je v souladu s deklarovanými cíli a vykazuje nadprůměrnou úroveň.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Prohlídkou budovy i areálu CSD bylo zjištěno, že prostředí v budově i v přilehlých areálech je upravováno a vybavováno s vytříbeným citem pro potřeby výchovně vzdělávacích činností ubytovaných žáků.

Finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu je efektivně využíváno v souladu s účelem jejich poskytnutí a s koncepčními záměry CSD.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

CSD Petrinum je umístěn v budově někdejšího Chlapeckého semináře Brněnské diecéze. Budova i přilehlý areál CSD jsou příhodně upraveny a vybaveny tak, aby mohly sloužit optimálnímu naplňování výchovně vzdělávacích cílů domova. Ložnice ubytovaných žáků (32 ložnic pro 99 žáků) jsou prostorné, světlé, vhodně vybavené a náležitě temperované. V budově je jídelna a úpravna stravy. I když budova prochází průběžně různými rekonstrukcemi, provoz domova není narušován. V budově je kaple. Dvě studovny jsou velmi dobře vybaveny a uzpůsobeny k nerušené přípravě žáků na vyučování. Sportu a zájmovým i relaxačním činnostem slouží tělocvična, dvě klubovny, posilovna a počítačová místnost. Na chodbách jsou umístěny stoly pro stolní tenis. V rozlehlé zahradě se vzrostlými stromy je prostorné hřiště.

Materiálně technické podmínky pro výchovně vzdělávací činnost jsou na velmi dobré úrovni.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Prostorové, světelné i tepelné podmínky jsou v prostorách budovy náležitě zabezpečeny. Žáci mají k dispozici v každém poschodí kuchyňku. Akustická izolace je na velmi dobré úrovni v prostorách kaple. Vzhledem k ubytovaným studentům konzervatoře, kteří studují hru na různé hudební nástroje a potřebují denně cvičit, bude zřejmě nutno akusticky izolovat ještě některé další prostory domova. Zatím je tato záležitost řešena organizačně tak, aby nedocházelo ke vzájemnému rušení jednotlivých žáků. Estetická úroveň úpravy všech společně užívaných prostor je vysoká. Výzdoba a informace sdělované žákům prostřednictvím nástěnek jsou prodchnuty didaktickým i duchovním citem pedagogů v tom smyslu, že nabídka k mravnímu sebezdokonalování je téměř všudypřítomná. Z úpravnosti a z vysoce estetického vzhledu všech prostor budovy je možno usuzovat, že projevy neúcty ke společně užívaným prostorám a předmětům se mezi žáky běžně nevyskytují. Pro všechny sledované činnosti žáků bylo příznačné slušné a zdvořilé vystupování a chování studentů, což dokresluje příznivou atmosféru v domově.

Psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

10 Hodnocení personálních podmínek

Na základě pohovorů s ředitelem CSD, s vychovateli i s kněžími a na základě poznatků ze sledovaných činností žáků možno konstatovat, že všichni pedagogičtí pracovníci vycházejí ve své výchovné činnosti jak ze své odborné a pedagogické způsobilosti, tak i ze svých hlubokých znalostí svěřených žáků. Pedagogický sbor je stabilizován.

Personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

ZÁVĚRY

Řízení Církevního studentského domova Petrinum a podmínky a průběh výchovného působení CSD na žáky v návaznosti na výchovně vzdělávací činnost škol jsou na velmi dobré úrovni v pásmu jasného nadprůměru.

razítko

Podpis inspektorky:

Dr.J.Měřinská,

v.r.

V Brně dne 4.1.1999

Přílohy: -

Inspekční zprávu jsem převzal dne

razítko

Podpis ředitele školy ...Ing.V.Mičánek, v.r.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	25.1.1999	122 07/99
Školský úřad:	25.1.1999	122 07/99
Rada školy:	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Ředitel CSD nevznesl žádné připomínky